دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی قزوین
معاونت آموزشی
مدیریت مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

آیین نامه دانشگاهی آموزش مجازی

تهیه و تدوین:
کمیته توسعه آموزش مجازی

سال ۱۳۹۹

فهرست

مقدمه ۴

تعاریف ۴

- یادگیری الکترونیکی (E - Learning) ۴

الف- آموزش همزمان (Synchronous) ۴

ب- آموزش غیر همزمان (Asynchronous) ۴

- نرم افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی ۴

- یادگیرنده مجازی (E - Student) ۴

مدرس الکترونیکی (E- Teacher) ۴

- محتوای الکترونیکی (E - Content) ۵

- مجازی سازی ۵

- مراکز آموزش مجازی ۵

ماده ۱: توسعه آموزش مجازی و مصادیق آن ۶

۱- استفاده از یادگیری مجازی به صورت کمک آموزشی در دروس نظـری ۶

۲- استفاده از یادگیری مجازی به صورت کمک آموزشی در دروس بالینی و عملی ۷

۳- استفاده از یادگیری مجازی برای ارائه آموزش مداوم جامعه پزشـکی ۷

۴- تهیه محتوای آموزشی الکترونیکی ۷

۵- برگزاری کلاس‌های مجازی،کارگاه‌ها و همایش‌های آموزشی به صورت وبینار ۷

ماده ۲ - ساختار آموزش مجازی در سطح دانشگاه ۸

۱- مرکز آموزش مجازی دانشگاه ۸

ماده ۳- ساختار مجازی سازی آموزش در سطح دانشکده‌ها ۹

ماده ۴ - فرآیند برگزاری دوره مجازی ۱۰

ماده ۵- توانمندسازی اعضای هیأت علمی برای آموزش‌های مجازی ۱۰

ماده ۶- امتیازات تشویقی اعضای هیأت علمی جهت فعالیت‌های مجازی ۱۰

پیوست ۱ ..... ۱۱

الزامات ارائه دروس به صورت مجازی بر اساس شورای عالی آموزش مجازی ۱۱

پیوست ۲ ..... ۱۷

فرم تأیید رعایت مالکیت معنوی و موافقت با کپی رایت ۱۷

پیوست ۳ ..... ۱۸

کدهای اخلاقی محتوای مجازی در آموزش مجازی ۱۸

پیوست ۴ ..... ۲۰

چک لیست ارزیابی محتوای الکترونیک تولید شده ۲۰

پرسشنامه نظرخواهی از فراگیران در مورد نحوه تدریس نظری استاد ۲۱

پیوست ۵ ..... ۲۲
چک لیست آماده سازی مطلب برای ارائه به عنوان آموزه آرمان ویژه مدرسین ۲۲
پیوست ۶ ..... ۲۵
راهنمای کلی تولید بخش آموزه‌های آرمان ۲۵
پیوست ۷ ..... ۲۶
فرآیند برگزاری دوره مجازی و دریافت گواهی دوره مجازی و محتوای استاندارد ۲۶

مقدمه

در عصر کنونی استفاده از یادگیری و آموزش‌های مجـازی از ارکـان جـدایی ناپـذیر آمـوزش در تمـامی دانشگاه‌ها می‌باشد. این آموزش‌ها معمولاً به صورت ترکیبی و همراه با آموزش‌های حضوری ارائه می شـوند که قابلیت استفاده توسط دانشجویان مقاطع پایه، بالینی و تحصیلات تکمیلی جهت یادگیری مباحث نظـری و بـالینی را دارا می‌باشند.

آیین نامه حاضر به منظور بهره مندی از امکانات فضای مجازی جهت ارتقـاء کمی و کیفـی آمـوزش در دانشگاه علوم پزشکی قزوین و ضابطه‌مند نمودن فرآیند طراحـی، تولیـد و برگـزاری کـلاس درس مجازی در سامانه آموزش مجازی دانشگاه تدوین شده و کلیات آن در شورای آموزشی دانشگاه به تصویب رسیده است.

تعاریف

– یادگیری الکترونیکی (E - Learning)

یادگیری الکترونیکی شکلی از یادگیری می‌باشد که از طریق ابزارهای الکترونیکی متنوع (وب، اینترانت، اکسترانت، شبکه ای ماهواره‌ای، نوارهای صوتی و تصویری، تلویزیون محاوره‌ای، و لوح فشرده) عرضه، و باشیوه‌های مختلف (خودگردان، کنترل به وسیله آموزش‌گر) کنترل می‌شود و به وسیله ساختارهای گوناگون (دوره‌ها، ماژولها، فعالیت های یادگیری کوچک) اجرا می‌شود، و اجرای آن بدون محدودیت جغرافیایی و زمانی (یادگیری همزمان/غیرهمزمان) می‌باشد و شامل دو دسته اصلی است:

الف– آموزش همزمان (Synchronous)

یکی از انواع یادگیری الکترونیکی است که در آن فراگیرنده و فرادهنده به طور هم زمان در فرایند یاددهی– یادگیری شرکت نموده و با یکدیگر به تعامل می‌پردازند. مانند کنفرانس مبتنی بر شبکه (وب کنفرانس)، ویدئو کنفرانس و کلاس مجازی بر خط (آنلاین)

ب– آموزش غیر همزمان (Asynchronous)

یکی از انواع یادگیری الکترونیکی است که در آن فراگیرنده و فرادهنده در زمان‌های متفاوت و بدون تعامل فعال در فرآیند یاددهی– یادگیری شرکت می‌کنند. مانند ارائه محتوای الکترونیکی و تکلیف در نرم افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی

– نرم افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی

(Learning Management System: LMS)

نرم افزاری است که کلیه فرایندهای مربوط به یادگیری را به صورت الکترونیکی مدیریت می‌کند. از قابلیت‌های اصلی این نرم افزارها می‌توان به ثبت نام فراگیران در آن، ارائه اطلاعات درس و دوره آموزشی، ضبط فعالیت‌های مدرسان و فراگیران، ارائه گزارش از فعالیت‌ها، ارائه تکالیف، ارائه بازخورد توسط مدرسان، انتقال پیام‌ها، تقویم آموزشی، اطلاع رسانی وقایع مهم، برگزاری آزمون‌های برخط و ... اشاره کرد.

– یادگیرنده الکترونیکی(E - Student)

کلیه فراگیرانی هستند که از طریق مجازی آموزش می‌بینند. این آموزش شامل انواع گوناگون مانند رشته‌های رسمی منجر به مدرک، کمک آموزشی، ضمن خدمت و توانمندسازی، آموزش مداوم افراد حرفه‌ای یا آموزش عمومی مبتنی بر جامعه می‌باشد.

مدرس الکترونیکی (E- Teacher)

تمامی مدرسانی که آموزش‌های خود را با استفاده از امکانات مجازی بر خط همزمان یا غیر همزمان ارائه می‌دهند. این آموزش اعم از رشته‌های رسمی منجر به مدرک، کمک آموزشی، ضمن خدمت و توانمندسازی، آموزش مداوم افراد حرفه‌ای یا آموزش عمومی مبتنی بر جامعه می‌باشد.

– محتوای الکترونیکی (E - Content)

به کلیه محتواهای آموزشی اعم از چند رسانه‌ای‌ها، فایل‌های الکترونیکی، گرافیک، متن، تصویر، اسلاید، انیمیشن، منابع درسی، محتواهای حاصل از تعامل بین دانشجویان یا بین دانشجو و استاد و ... اطلاق می‌شود که قابلیت ارائه از طریق نرم افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی در اینترنت را داشته باشند.

– مجازی سازی

به ارائه دروس از طریق اینترنت شامل ارائه محتوای الکترونیکی (به همراه تکالیف و تعامل) در محیط سامانه مدیریت یادگیری مجازی (مانند سامانه نوید) گفته می‌شود.

– مراکز آموزش مجازی

به تمامی مراکزی اطلاق می‌شود که به طور تخصصی و تنها در حوزه تولید، ارائه و ارزشیابی برنامه‌های یادگیری الکترونیکی فعالیت می کنند.

ماده ۱: توسعه آموزش مجازی و مصادیق آن

اقداماتی که مرکز آموزش مجازی دانشگاه در راستای توسعه یادگیری و آموزش مجازی انجام می‌دهد شامل:

۱- استفاده از یادگیری مجازی به صورت کمک آموزشی در دروس نظری

یادگیری مجازی در دو شکل به عنوان کمک آموزشی به کار می‌رود:

الف) ارائه درس به صورت ترکیبی

ب) ارائه درس به صورت غیر حضوری

یادگیری ترکیبی یک راهبرد آموزشی با بهره گیری از روش‌های آموزش چهره به چهره (حضوری) و آموزش مجازی (غیر حضوری) است.

۱-۱- جهت آگاهی از اینکه چه مقدار از کل ساعات آموزش هر درس نظری پایه یا تخصصی می‌تواند به شکل مجازی ارائه شود، به ماده شماره ۱ مندرج در پیوست ۱ (الزامات ارائه دروس به صورت مجازی مصوب شورای عالی آموزش مجازی دانشگاه علوم پزشکی مجازی) مراجعه شود.

تبصره ۱: لازم به ذکر است بند فوق بر اساس وقوع شرایط اضطراری/بحران مانند وقوع مخاطرات طبیعی یا بروز همه‌گیری بیماری‌های واگیر، طبق مصوبه شورای آموزشی دانشگاه تعیین می‌گردد.

تبصره ۲: یک جلسه آموزش مجازی در صورتی معادل یک جلسه آموزش حضوری ۹۰ دقیقه‌ای محسوب می‌گردد که دارای محتوای آموزشی چند رسانه‌ای تعاملی با زمان حداقل ۲۰ دقیقه و حداکثر۶۰ – ۴۵ دقیقه به همراه ارائه تکلیف باشد (به نحوی که تمام اهداف آموزشی آن جلسه را براساس کوریکولوم آموزشی پوشش دهد).

۱-۲- دروس عمومی و/یا پیش نیاز دانشگاهی به شرط مراعات سایر مواد آیین نامه و با تأیید شورای آموزشی دانشگاه می‌تواند کاملاً به صورت مجازی ارائه شوند. در این صورت، حفظ ارتباط استاد و دانشجو در قالب جلسات پرسش و پاسخ (حضوری و آنلاین)، تمرین و رفع اشکال در طول نیمسال تحصیلی توسط مدرس الزامی است.

تبصره ۱: آموزش دروس معارف اسلامی در صورت تأیید گروه معارف اسلامی به صورت مجازی بلامانع است.

۱-۳- عنوان، حجم و محتوای کلیه دروس در سامانه آموزش مجازی باید مشخص و متناسب با کوریکولوم‌های درسی رشته‌های آموزشی مصوب دانشگاه و منابع آزمون‌های جامع باشد.

۱-۴- لازم است شناسنامه یا طرح دروس نظری پایه و تخصصی، شامل: مقرارت مربوط به درس و دانشجو، مسئول، اهداف، سرفصل، ساعات، بودجه بندی عناوین درس، راهنمای مطالعه، تکالیف، روش‌های ارزیابی پیشرفت تحصیلی و آزمون‌ها قبل از برگزاری درس به تایید رابط آموزش مجازی دانشکده برسد.

۱-۵- برگزاری اولین جلسه تمامی کلاس‌ها در سطح دانشگاه به صورت حضوری است مگر در شرایط اضطراری/بحران که در بند ۱-۱ به آن اشاره شده است.

۱-۶- مدیریت کنترل کلیه محتواهای الکترونیکی تهیه شده توسط اعضای هیات علمی دانشکده‌ها با هماهنگی معاون آموزشی دانشکده، توسط مدیران گروه‌های آموزشی صورت پذیرد. مدیران گروه‌های آموزشی هر ۲ ماه گزارشی از روند بارگذاری محتواهای درسی را تهیه و به مسئول آموزش مجازی دانشکده ارائه نمایند. در پایان هر نیمسال تحصیلی رابطین آموزش مجازی دانشکده‌ها موظف می‌باشند تا گزارش نهایی عملکرد اساتید را برای معاونت آموزشی دانشگاه ارسال نمایند.

۲– استفاده از یادگیری مجازی به صورت کمک آموزشی در دروس بالینی و عملی

ایـن روش کمک آموزشی در دروس بالینی و عملی باید با استفاده از آموزش مجازی همزمان با آموزش حضـوری مورد استفاده قرار گیرد. در واقع آموزش مجازی شامل آن بخش از دروس عملی، کارگاهی، کارآموزی و کارورزی می‌باشد که ماهیت نظری دارند.

تبصره: آموزش مکمل مجازی در دوره‌های عملی، کـارآموزی و کـارورزی بایسـتی بـدون تغییـر در ساعات حضور دانشجو و استاد در بالین، به صورت درج شده در کتاب کار (لاگ بوک) بوده و مانند دروس نظری؛ برنامه درسی، روند تصـویب در گـروه، دانشکده و دانشگاه را سپری نماید.

۳– استفاده از یادگیری مجازی برای ارائه آموزش مداوم جامعه پزشـــکی

برنامـه‌هـای آمـوزش مـداوم جامعه پزشکی باید مطابق با مصوبات اداره کل آموزش مداوم جامعـه پزشـکی در وزارت بهداشـت، درمـان و آموزش پزشکی، تدوین و در صورت ارائه بر روی سایت آموزش مداوم اینترنتی، توسط کمیته تخصصی مرکز آموزش مجازی از نظر جنبه‌های فنـاوری و الزامـات آمـوزش مجازی مورد تأیید قرار گیرند. الزامی است محتوای علمی برنامه‌های تدوین شده در دانشـکده‌هـا بر اسـاس ضوابط آموزش مداوم تأیید گردد. این برنامه‌ها می‌توانند علاوه بر استفاده به عنوان کمک آموزشی مجـازی، از امتیاز آموزش مداوم نیز برخوردار شوند.

۴– تهیه محتوای آموزشی الکترونیکی

محتوای الکترونیکی می‌تواند شامل پادکست، صوت همزمان شده با اسلاید، فیلم و انیمیشن، شبیه سازی رایانه‌ای و بسته‌های چنـد رسـانه‌ای (Multimedia) باشد.

۴–۱– در تمامی محتواهای الکترونیکی تولید شده طبق این آیین نامه، درج نام عضـو هیـأت علمـی، گروه، دانشکده مربوطه و مرکز آموزش مجازی به عنوان پدیدآورندگان اثر الزامی است. بازنشر محتواهای تولید شده تنها با هماهنگی مؤلف و اخذ مجوز از معاونت آموزشی دانشگاه امکان پذیر خواهد بود. منافع مالی احتمالی حاصل از ا ستفاده از محتوای تولید شده طـی تفـاهم نامـه‌ای بـین پدید آورنـدگان اثـر تقسیم خواهد شد. ترتیبات فوق الذکر در هر بار بازنشر و بازنشر به همراه بازنگری و یا اصلاحات، به هر شـیوه و در هـر بسـتری، جاری و لازم الاجرا خواهد بود.

تبصره ۱: حق مالکیت مادی و معنوی محتوای آموزش الکترونیک تولید شده منحصر به دانشگاه علـوم پزشکی می‌باشد و پدیدآورندگان بدون اجازه مکتوب از مرکز آموزش مجازی حق انتقال و ارائه آن به دیگـر سازمان‌ها را نداشته و لازم است فرم ارائه حق مالکیت و موافقت با کپی رایت (پیوست ۲) توسـط صـاحب اثـر تکمیل گردد.

تبصره ۲: انتظار می‌رود در فرایند تولید محتوای الکترونیکی، کدهای اخلاقی (پیوست ۳) رعایت گردند.

تبصره ۳: هر محتوای الکترونیکی می‌بایست یک نفر مدرس/مؤلف مسئول داشته باشد. البته این محتوا مـی‌توانـد توسـط گروهی از مدرسین واجد شرایط تدوین و ارائه شود.

۴–۲– محتوای تولید شده می‌بایست با رعایت الزامات تولید محتواهـای مجـازی دانشـگاه علـوم پزشـکی مجازی کشوری (پیوست ۱) تهیه شده باشد.

۴–۵– قبل از شروع ترم، جدول زمانی بارگذاری محتواهای الکترونیکی توسط اعضای هیأت علمی تهیه و برای مدیر گروه ارسال گردد.

۵– برگزاری کلاس‌های مجازی، کارگاه‌ها و همایش‌های آموزشی به صورت وبینار

به منظور بهره مندی تعداد بیشتر مخاطبین و تسهیل دسترسی مناطق جغرافیایی مختلف به مطالب ارائه شـده، امکان برگزاری کلاس‌های

مجازی، کارگاه‌ها و همایش‌های آموزشی به صورت وبینار و پخش زنده در بستر اینترنت، توسط مدیریت فناوری اطلاعات و مرکز آموزش مجازی وجود دارد. ارتباط با مخاطبان بسته به نیاز و نظر برگزارکنندگان می‌تواند یک جانبه، دو و یا چند جانبه باشد.

تبصره ۱: به ازای هر ۳ الی ۴ جلسه کلاسهای درس که به صورت آفلاین برگزار می گردد می بایست یک جلسه پرسش و پاسخ جهت رفـع اشکال به صورت آنلاین ارائه گردد.

تبصره ۲: امکان برگزاری وبینار منوط به وجود امکانات و زیرساخت های فنی لازم در محل برگزاری و از جمله تأمین پهنای باند اینترنتی کافی توسط واحد فناوری اطلاعات دانشگاه است کـه ایـن مـوارد قبـل از برگزاری توسط مرکز آموزش مجازی ارزیابی و امکان پذیر بودن آن اعلام خواهد شد.

ماده ۲ – ساختار آموزش مجازی در سطح دانشگاه

۱– مرکز آموزش مجازی دانشگاه

این مرکز با ساختار مناسـب برای رسیدگی به امور مربوط به سیاست‌گذاری، نظارت و پشتیبانی روندهای آموزش مجازی در سـطح دانشگاه و دانشکده‌ها در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی، توانمندسازی و کارآفرینی و ... در دانشگاه تشکیل و به فعالیت می‌پردازد.

۱–۱– تشکیلات اداری مرکز آموزش مجازی دانشگاه شامل یک عضو هیأت علمی به عنوان مسئول مرکز و سه نفر کارشناس حوزه آموزش مجازی که یک نفر کارشـناس IT و دو نفر کارشناس فناوری آموزشی تعیین می‌گردد.

۱–۲– در هر دانشکده، یک نفر از اعضای هیأت علمی یا کارشناسان به عنوان رابط آمـوزش مجـازی توسط رئیس دانشکده انتخاب و معرفی می‌گردد.

۱–۳– به منظور برنامه‌ریزی و نظارت بر فعالیت‌های مربوط بـه آمـوزش مجـازی دانشـگاه، کمیتـه تخصصی آموزش مجازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی با اعضای ذیل تشکیل می‌گردد:

- معاون آموزشی دانشگاه به عنوان رئیس کمیته
- مدیر مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی به عنوان دبیر کمیته
- معاون آموزشی دانشکده‌های تابعه
- مسئول مرکز آموزش مجازی دانشگاه
- مدیر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه
- مدیر انفورماتیک دانشگاه یا نماینده وی
- مدیر آموزش مداوم دانشگاه

۱–۳–۱– شرح وظایف کمیته تخصصـی آمـوزش مجـازی:

- بررسی و توسعه زیرساخت‌ها و امکانات مورد نیاز جهت توسعه آموزش الکترونیک
- بررسی و تعیین احتیاجات نیروی انسانی لازم در دانشگاه برای توسعه آموزش مجازی
- نیازسنجی در خصوص دوره‌های آموزشی مجازی در دانشگاه
- پیشنهاد و پیگیری اخذ رشته‌های مجازی در دانشگاه
- فراهم آوری زمینه همکاری با دانشگاه علوم پزشکی مجازی و سایر نهادهای ذیربـط در سطوح مختلف فعالیت‌های حوزه آموزش الکترونیک
- ارزشیابی برنامه‌های آموزش مجازی، اعتباربخشی درونی مرکـز آمـوزش مجـازی و آزمـون الکترونیـک دانشـگاه در چارچوب سیاست‌های دانشگاه علوم پزشکی مجازی
- سیاست‌گذاری، برنامـه‌ریـزی دوره‌هـای توانمندسـازی آمـوزش الکترونیـک جهـت اعضـای هیأت علمی، کارشناسان و دانشجویان

- تدوین برنامه عملیاتی مرکز آموزش مجازی در راستای توسعه یادگیری مجازی در هـر سـال تحصیلی
- ارائه مشاوره تخصصی در زمینه آموزش مجازی به دانشکده‌ها
- ارائه گزارش‌های دوره‌ای از برنامه‌های آموزش مجازی به معاون آموزشی دانشگاه
- بررسی و تأیید دروس و محتواهای تولید شده بر اساس چک لیسـت‌های مربوطـه جهـت صـدور گواهی‌های معادل‌سازی واحدهای مجازی
- انعقاد تفاهم نامه با دانشگاه علوم پزشکی مجازی و سایر نهادهای ذیربط جهت توانمندسازی و تولید محتوای مجازی

ماده ۳– ساختار مجازی سازی آموزش در سطح دانشکده‌ها

۳-۱- هر یک از دانشکده‌ها باید برای اجرای برنامه‌های مجازی سازی خود ساختاری با عنوان رابط آموزش مجازی در هر دانشکده با ترکیب و شرح وظایف مشخص و متناسب با شرایط آن دانشکده داشته باشند.

۳-۲- هر دانشکده موظف است یک عضو هیأت علمی یا کارشناس را به عنوان رابط آموزش مجازی دانشکده با مرکز آموزش مجازی دانشگاه منصوب و معرفی نماید.

۳-۳- رابط آموزش مجازی دانشکده‌ها برنامه عملیاتی خود را به طور اختصاصی برای دانشکده خود تدوین کرده و پـس از تصـویب در دانشـکده، بـه شـورای آموزشـی دانشگاه ارسال می‌کند تا پس از تصویب نهایی در دانشکده مربوطه اجرا شود.

تبصره ۱: رابط آموزش مجازی دانشکده‌ها، می بایست برنامـه آمـوزش مجـازی هـر یـک از گروه‌های آموزشی دانشکده شامل قسمت‌هایی از دروس که برای ارائه به صورت مجـازی مناسـب اسـت، بـه همراه نوع آموزش مجازی مورد نظر در شورای آموزشی دانشکده به تصویب برساند.

تبصره ۲: تمامی گروه‌های آموزشی می‌بایست برنامه مکتوب هر واحد درسی از نظر بخـش‌هـایی کـه بـه صورت مجازی ارائه می‌شوند، نوع آموزش مجازی و میزان نمره و آزمون نهایی را در آغاز نیمسال تحصـیلی به رابط آموزش مجازی دانشکده تحویل نمایند و بر روند اجرای درس در طول نیمسال نظارت داشته باشند.

تبصره ۳: مرکز آموزش مجازی دانشگاه می‌بایست در صـورت ارجـاع معاونـت آموزشـی دانشگاه، برنامه‌های عملیاتی دانشکده‌ها را قبل از ارائه به شورای آموزشی دانشـگاه از نظـر تطبیـق بـا ایـن آیین نامه و الزامات آموزش مجازی کارشناسی کرده و در تعامل با دانشکده‌های مربوطه مورد تأیید قرار دهد.

۳-۴- رابـط آمـوزش مجـازی دانشـکده می‌بایست گـزارش نیازسـنجی و پیشـنهادات توانمندسازی اعضای هیأت علمی خود را جهت آشنایی با یادگیری مجازی و ... را در هر نیمسال تحصیلی به مرکز آموزش مجازی ارائه نماید.

تبصره: مرکز آموزش مجازی می‌بایست دانشـکده‌هـا را در خصـوص مشـاوره‌هـای تخصصی و برگزاری کارگاه‌های توانمندسازی در حوزه‌ی آموزش مجازی یاری رساند.

۳-۵- رابط آموزش مجازی دانشکده‌هـا می‌بایست در پایـان هـر نیمسـال تحصـیلی گزارشی از روند اجرایی و میزان پیشرفت برنامه عملیاتی تهیه و به شورای آموزشی دانشکده ارائـه نمایـد تـا بعد از تأیید به شورای آموزشی دانشگاه ارسال شود.

۳-۶- رابط آموزش مجازی دانشکده‌ها بایـد در برنامـه ارزشـیابی اعضـای هیـات علمـی و دوره‌های آموزش مجازی و ارائه گزارشات دوره‌ای مشارکت داشته باشد.

تبصره: مرکز آموزش مجازی دانشگاه باید ساز و کار مناسب برای رفع مشکلات فنی و پاسخ به سؤالات اعضای هیأت علمی و دانشجویان در مورد سامانه‌هـای آمـوزش مجـازی و آزمون‌هـای الکترونیـک را فراهم نماید.

ماده ۴ – فرآیند برگزاری دوره مجازی

۴-۱- تمامی دانشکده‌ها موظفند در ابتدای هر نیمسال در جلسه توجیهی دانشجویان جدیدالورود و همچنین توسط اساتید مشاور تحصیلی در خصوص بحث آموزش مجازی در دانشگاه به دانشجویان توضیحات لازم را ارائه نمایند.

۴-۲- پایش کمی برگزاری جلسات توسط دانشکده از طریق ایجاد دسترسی برای مسئول امور کلاس‌ها/کارشناس آموزش هر رشته در کلاس درس استاد با معرفی دانشکده به مرکز آموزش مجازی در سامانه آموزش مجازی انجام می‌شود.

۴-۳- ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو در درس ترکیبی بر اساس میزان مشارکت در کلاس‌های حضوری، فعالیت در سامانه آموزش مجازی، انجام تکالیف و پروژه‌های درسی و نتایج امتحانات طول درس و پایانی درس خواهد بود و استاد هر درس مرجع اصلی ارزیابی دانشجو خواهد بود.

ماده ۵– توانمندسازی اعضای هیأت علمی برای آموزش‌های مجازی

۵-۱- نیازسنجی و برنامه‌ریزی در خصوص برگزاری دوره‌های آموزشی توانمندسازی:
مرکز آموزش مجازی دوره‌های آشنایی با سامانه مدیریت یادگیری مجازی، تولید محتوا، ارزشیابی و... جهت توانمندسازی اعضای هیأت علمی و کارشناسان را برنامه‌ریزی و برگزار می‌نماید.

۵-۲- اطلاع رسانی به اعضای هیأت علمی، ثبت نام، برگزاری دوره‌های توانمندسازی، ارزشیابی دوره، شرکت کنندگان و صدور گواهینامه بر عهده مرکز آموزش مجازی است.

۵-۳- اعضای هیأت علمی شرکت کننده در این دوره‌ها، از امتیاز توانمندسازی آموزشی دانشگاه بهره مند شوند.

ماده ۶– امتیازات تشویقی اعضای هیأت علمی جهت فعالیت‌های مجازی

۶-۱- ملاک‌های امتیاز در موارد مشروحه ذیل مطابق با سامانه عملکرد اعضای هیأت علمی دانشگاه (سعاد):

- تولید و بارگذاری محتوای آموزش مجازی چند رسانه‌ای براساس استانداردها (پیوست ۱)
- فایل‌های کمکی پیوست شده
- بارگذاری تکالیف و ارائه بازخورد مناسب به دانشجویان
- بررسی و ارزشیابی تکالیف دانشجویی
- برگزاری آزمون مجازی (تکوینی و ...) دارای امتیاز تشویقی جبرانی
- استفاده از تالار گفتگو و مباحثه دارای امتیاز تشویقی جبرانی

بررسی موارد مربوط به محتوای آموزشی، مطابق با چک لیست ارزیابی محتوای مجازی تولید شده (پیوست ۴) و سایر موارد براساس ارزیابی مستندات ارسالی تایید شده از دانشکده از فعالیت‌های استاد در سامانه آموزش مجازی و تایید نهایی مرکز آموزش مجازی دانشگاه می‌باشد.

۶-۲- مصادیق دانش پژوهی آموزشی:

اساتیدی که فعالیت‌های توسعه‌ای در حوزه یادگیری مجازی دارند جهت دریافت حمایت مالی (گرنت) (پیوست ۵ و ۶) یا گواهی (پیوست ۷) می‌توانند از طریق مرکز ملی تحقیقات راهبردی (نصر) و/یا با استفاده از راهنمای کلی تولید بخش آموزه‌های آرمان (موکس) دانشگاه علوم پزشکی مجازی اقدام نمایند.

پیوست ۱

الزامات ارائه دروس به صورت مجازی بر اساس شورای عالی آموزش مجازی

این دستورالعمل می‌تواند برای راهنمایی مسئولین محترم آموزش مجازی در دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی مورد بهره‌برداری قرار گیرد.
لازم به ذکر است که در هر یک از الزامات توضیحاتی به صورت پاورقی نوشته شده که بر اساس اصول پداگوژیکی بوده و در تبیین الزامات مفید است.

تعاریف

– یادگیری الکترونیکی (E - Learning)

یادگیری الکترونیکی شکلی از یادگیری می‌باشد که از طریق ابزارهای الکترونیکی متنوع (وب، اینترانت، اکسترانت، شبکه ای ماهواره‌ای، نوارهای صوتی و تصویری، تلویزیون محاوره‌ای، و لوح فشرده) عرضه، و باشیوه‌های مختلف (خودگردان، کنترل به وسیله آموزش‌گر) کنترل می‌شود و به وسیلهٔ ساختارهای گوناگون (دوره‌ها، ماژول‌ها، فعالیتهای یادگیری کوچک) اجرا می‌شود، و اجرای آن بدون محدودیت جغرافیایی و زمانی (یادگیری همزمان/غیرهمزمان) می‌باشد و شامل دو دسته اصلی است:

الف– آموزش همزمان (Synchronous)

یکی از انواع یادگیری الکترونیکی است که در آن فراگیرنده و فرادهنده به طور هم زمان در فرایند یاددهی– یادگیری شرکت نموده و با یکدیگر به تعامل می‌پردازند. مانند کنفرانس مبتنی بر شبکه (وب کنفرانس)، ویدئو کنفرانس و کلاس مجازی بر خط (آنلاین)

ب– آموزش غیر همزمان (Asynchronous)

یکی از انواع یادگیری الکترونیکی است که در آن فراگیرنده و فرادهنده در زمان‌های متفاوت و بدون تعامل فعال در فرآیند یاددهی– یادگیری شرکت می‌کنند. مانند ارائه محتوای الکترونیکی و تکلیف در نرم افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی

– نرم افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی

(Learning Management System: LMS)

نرم افزاری است که کلیه فرایندهای مربوط به یادگیری را به صورت الکترونیکی مدیریت می‌کند. از قابلیت‌های اصلی این نرم افزارها می‌توان به ثبت نام فراگیران در آن، ارائه اطلاعات درس و دوره آموزشی، ضبط فعالیت‌های مدرسان و فراگیران، ارائه گزارش از فعالیت‌ها، ارائه تکالیف، ارائه بازخورد توسط مدرسان، انتقال پیام‌ها، تقویم آموزشی، اطلاع رسانی وقایع مهم، برگزاری آزمون‌های برخط و ... اشاره کرد.

– یادگیرنده الکترونیکی (E - Student)

کلیه فراگیرانی هستند که از طریق مجازی آموزش می‌بینند. این آموزش شامل انواع گوناگون مانند رشته‌های رسمی منجر به مدرک، کمک آموزشی، ضمن خدمت و توانمندسازی، آموزش مداوم افراد حرفه‌ای یا آموزش عمومی مبتنی بر جامعه می‌باشد.

– مدرس الکترونیکی (E- Teacher)

تمامی مدرسانی که آموزش‌های خود را با استفاده از امکانات مجازی بر خط همزمان یا غیر همزمان ارائه می‌دهند. این آموزش اعم از رشته‌های رسمی منجر به مدرک، کمک آموزشی، ضمن خدمت و توانمندسازی، آموزش مداوم افراد حرفه‌ای یا آموزش عمومی مبتنی بر جامعه می‌باشد.

– محتوای الکترونیکی (E - Content)

به کلیه محتواهای آموزشی اعم از چند رسانه‌ای‌ها، فایل‌های الکترونیکی، گرافیک، متن، تصویر، اسلاید، انیمیشن، منابع درسی، محتواهای حاصل از تعامل بین دانشجویان یا بین دانشجو و استاد و ... اطلاق می‌شود که قابلیت ارائه از طریق نرم افزار مدیریت یادگیری الکترونیکی در اینترنت را داشته باشند.

ماده ۱. میزان ارائه دروس به صورت مجازی

در شرایط عادی آیین نامه آموزش ترکیبی مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مبنای اصلی میزان ارائه مجازی دروس نظری (۴/۱۷ با تایید دانشکده و تا ۶۰ ٪ با تایید شورای آموزشی دانشگاه) است. اما با توجه به مجوز معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شرایط اضطراری می‌تواند در هر دانشگاه، بسته به نظر شورای آموزشی دانشگاه، درصد بیشتری به صورت مجازی ارائه شود.

ماده ۲. تکمیل پنل درس در LMS

مدرس هر درس موظف است موارد زیر را به عنوان حداقل الزامات ارائه مجازی درس در پنل اختصاصی خود در LMS ارائه دهد. ارائه درس بدون یکی از موارد زیر مجازی محسوب نمی‌شود:

الف) طرح درس: شامل روند آموزشی، اهداف رفتاری و شناختی درس، انتظارات از دانشجو و زمان‌بندی درس می‌باشد که باید در قسمت معرفی درس و یا به عنوان اولین محتوا در اختیار دانشجو قرار گیرد[۱].

ب) منابع: منابع مورد مطالعه باید به ترتیب روند آموزشی درس در LMS قرار گیرد. این منابع باید متناسب با تعداد واحد درسی باشند. هر کدام از محتواها باید بر اساس یک یا چند هدف از اهداف درس که در قسمت معرفی آمده ارائه شود. تعداد متعدد محتوا بیش از اهداف و نامتناسب با تعداد واحد قابل قبول نیست[۲].

ج) فعالیت‌های یادگیری: در هر درس باید متناسب با تعداد واحدهای درسی، تعدادی فعالیت یادگیری شامل تکلیف، آزمون و گروه گفتگو ارائه شود. تعداد این فعالیت‌ها باید متناسب با تعداد واحد درسی و مقطع دانشجویان بوده و به گونه‌ای باشد که مدرس بتواند به آنها بازخورد فردی بدهد[۳].

ماده ۳. نوع محتواهای آموزشی

مدرس باید محتواهای آموزشی متناسب را در LMS قرار دهد[۴]

۳-۱- محتواها می‌تواند با توجه به درس، شامل معرفی مشخصات کتاب مرجع، فایل یا لینک کتاب الکترونیکی، فایل یا لینک مقاله، جزوه، پادکست صوتی، صدای همزمان شده با اسلایدها و مولتی مدیا باشد.

۳-۲- نوع محتوا باید بر اساس مقطع دانشجویان و میزان دشواری درس تعیین شود[۵].

۳-۳- تنها در شرایط خاص و با توجه به مبحث مورد تدریس می‌توان از فیلم فرآیند استفاده کرد ولی بارگذاری فیلم سخنرانی استاد قابل قبول نیست.

---

[۱] مدرسان باید بر اساس تجربه خود سوالات دانشجویان را تا حد ممکن پیش بینی کرده و در طرح درس پاسخ دهند. به گونه‌ای که دانشجویان بعد از مطالعه آن اشراف کامل به فعالیت‌های مورد نیاز در طول دوره پیدا کنند.

[۲] در مورد نوع محتوا در موارد بعدی توضیح داده شده است.

[۳] در مورد نوع فعالیت های یادگیری در موارد بعدی توضیح داده شده است.

[۴] توجه کنید که تعداد زیاد محتوا دلیل کیفیت بالای تدریس نیست. به عنوان مثال ممکن است در یک درس در مقطع دکتری تخصصی PhD تنها با معرفی کتاب مرجع در قسمت محتوا و با ارائه تکالیف تحلیلی بالاترین میزان یادگیری را حاصل کند در صورتی که تنها یک محتوا داشته است.

[۵] در مقاطع under graduate مانند کارشناسی و دکتری عمومی توضیحات استاد عامل اصلی یادگیری است و باید محتواهای مولتی مدیا و اسلایدهای همزمان با صدای استاد بیشتر ارائه شود. ولی در مقاطع تحصیلات تکمیلی مانند دکتری تخصصی PhD می توان با معرفی کتاب درسی مرجع و ایجاد تعامل با پاسخ به سوالات و بازخورد به تکالیف یادگیری دانشجو را تضمین کرد.

۳-۴- با توجه به عرض باند اینترنت پایین در کشور، محتواها باید تا حدامکان کم حجم باشند[۶].

۳-۵- قرار دادن فیلم‌های حجیم و یا فیلم‌های منابع محتوا مانند یوتیوب یا موکس آرمان در سامانه LMS قابل قبول نیست. در چنین مواردی باید تنها لینک محتوای مذکور در سامانه LMS قرار گیرد. می‌توان از امکاناتی مانند Google drive ، Mega، .... نیز برای قرار دادن محتوا و ارائه لینک آن در سامانه LMS استفاده کرد.

۳-۶- توصیه می‌شود تا در تمام محتواها مالکیت معنوی بر اساس استانداردهای اعتباربخشی مراکز آموزش مجازی کشور مصوب شورای عالی آموزش مجازی رعایت شود.

۳-۷- هر گونه الزام مدرسان برای بارگذاری تعداد زیاد محتوا در قسمت منابع ممنوع است.

ماده ۴. فعالیت‌های یادگیری

مدرس باید در سامانه LMS تعدادی فعالیت یادگیری شامل تکلیف، آزمون و گروه گفتگو، متناسب با نوع درس، تعداد واحد درسی و مقطع تحصیلی قرار دهد.

۴-۱- تکلیف بدون بازخورد به دانشجویان قابل قبول نیست و مدرس باید به کلیه تکلیف در بازه زمانی قابل قبول ۷ تا ۱۰ روز بازخورد بدهد.

۴-۲- بهتر است به طور متوسط به ازای هر واحد درسی ۲ تکلیف با فاصله زمانی مناسب ارائه شود.

۴-۳- مدرس می‌تواند از آزمون‌هایی که جواب آنها بعد از اجرا در دسترس دانشجو قرار می‌گیرد و یا گروه گفتگو (Discussion group) با نظارت فعال استاد، به عنوان جایگزین برخی تکالیف استفاده کند.

ماده ۵. تدریس تیمی

امکان ارائه تدریس تیمی در دروسی که چند مدرس دارد در سامانه وجود دارد.

۵-۱- یک نفر از مدرسین تیم باید به عنوان مدرس مسئول، هماهنگی لازم بین مدرسان را انجام دهد.

۵-۲- وظیفه نظارت بر عملکرد صحیح سایر مدرسان بر عهده مدرس مسئول است.

۵-۳- بهتر است کلیه مدرسان محتواها و تکالیف همکاران خود را مطالعه کنند تا با محتواها و تکالیف خودشان همپوشانی و تکرار ایجاد نشود.

۵-۴- زمانبندی ارائه تکالیف و تعداد و نوع محتواها باید قبل از ارائه درس بین اعضای تیم هماهنگ شود و مسئول درس بر حسن اجرای تصمیمات نظارت کند.

۵-۵- در تدریس تیمی باید همه مدرسان از عملکرد یکدیگر آگاهی کامل داشته باشند و در صورتی که یکی از اعضای هیات علمی تمایل به مشاهده محتواهای خود توسط همکاران را ندارد باید از تیم تدریس حذف شود.

ماده ۶. برگزاری کلاس مجازی (همزمان)

مدرس می‌تواند با توجه به طراحی آموزشی در هر درس کلاس‌های مجازی به صورت همزمان برگزار کند.

۶-۱- برای برگزاری کلاس مجازی باید از بهره مندی دانشجویان از عرض باند و امکانات مورد نیاز اطمینان حاصل شود تا امکان حضور همه دانشجویان بدون قطعی و با کیفیت قابل قبول فراهم باشد.

۶-۲- امکان ارائه تمام درس از طریق کلاس مجازی همزمان بدون تکمیل پنل LMS وجود ندارد و کلاس همزمان باید در کنار تکمیل پنل LMS بر اساس موارد گفته شده قبلی و به عنوان تکمیل فرآیند یادگیری استفاده شود.

۶-۳- مدرس می‌تواند حضور دانشجویان در کلاس مجازی را در به عنوان فرایند حضور و غیاب در نظر گرفته و در نمره ارزشیابی نهایی ایشان لحاظ نماید.

۶-۴- مدرس باید در طی برگزاری کلاس مجازی از حضور فعال دانشجویان اطمینان حاصل کند.

---

[۶] انتظار می‌رود که دانشگاه‌ها (به ویژه دانشگاه‌هایی که دارای مرکز آموزش مجازی هستند) امکانات تولید محتوای الکترونیکی استاندارد (بر اساس آیین نامه الزامات محتواهای الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی مجازی) را فراهم کرده و در اختیار اعضای هیات علمی قرار دهند. ولی در شرایط اضطرار می‌توان از امکانات صدا گذاری نرم افزار پاورپوینت استفاده کرد. هر چند این روش به دلیل حجم بالای فایل خروجی توصیه نمی‌شود.

ماده ۷. ارزشیابی دانشجویان

چگونگی تعیین نمره دانشجویان در بخشی که به صورت مجازی ارائه می‌شود باید به طور شفاف از ابتدای نیمسال تحصیلی تعیین و اعلام شود. برای این امر می‌توان از قسمت معرفی و نحوه ارزشیابی درس در LMS استفاده کرد.

۷-۱- باید قسمتی از نمره نهایی برای انجام فعالیت‌های یادگیری توسط دانشجویان اختصاص داده شود.

۷-۲- در مواردی که مدرس از میزان یادگیری دانشجویان بر اساس فعالیت‌های یادگیری و عملکرد طول دوره آنها اطمینان دارد می‌تواند با برگزاری آزمون در LMS به عنوان قسمتی از نمره‌ی نهایی، نمره‌ی کامل دانشجو را تعیین کند.

۷-۳- بهتر است برای آزمون‌های رسمی نهایی از نرم افزارهای تخصصی آزمون ساز استفاده شود.

۷-۴- حضور و غیاب دانشجو در دروس مجازی از طریق پاسخ به تکالیف، انجام آزمون‌ها و شرکت در گروه گفتگو تعیین می‌شود و مدرس می‌تواند در صورت عدم شرکت دانشجو در فعالیت‌های یادگیری، با عنوان غیبت در کلاس، وی را تجدید دوره کند.

ماده ۸. ارزشیابی استاد

هر دانشکده باید ساز و کار لازم برای ارزشیابی تدریس استاد داشته باشد و از روش‌های مختلفی مانند نظرسنجی از دانشجویان و بررسی همتایان (Peer review) استفاده شود[۷].

۸-۱- در دانشکده باید ساز و کار ارزشیابی استاد از دید دانشجو همانند دروس حضوری و در سامانه‌های اختصاصی ارزشیابی استاد وجود داشته باشد.

۸-۲- سؤالات فرم ارزشیابی باید متناسب با درس مجازی اصلاح شود[۸].

۸-۳- توصیه می‌شود تا حد امکان در طی نیمسال تحصیلی حداقل یک جلسه با حضور همه مدرسین دروس و نماینده‌ی آموزش مجازی دانشکده، پنل LMS و اقدامات آموزش مجازی هر مدرس توسط خودش ارائه شده و مورد بحث و بررسی قرار گیرد. این جلسات باید بیشتر از ارزشیابی، به توانمندسازی مدرسان بیانجامد.

۸-۴- کمیت عملکرد استاد (تعداد منابع ، تکالیف و ...) می‌تواند از طریق گزارش سامانه LMS انجام شود.

۸-۵- دانشگاه لازم است کیفیت کلاس‌های مجازی همزمان را نیز ارزشیابی کند.

۸-۶- دانشگاه باید در مواردی که عضو هیات علمی حاضر به ارائه درس به صورت مجازی نشود و با ارزشیابی کمی یا کیفی تدریس وی مورد تایید نباشد، سیاست مشخص مانند تعویض مدرس و ... داشته باشد.

۸-۷- دانشگاه باید ساز و کار تشویقی برای استادانی که دروس مجازی را با رعایت الزامات ارائه می‌دهند تدوین، مصوب و اجرا کند.

ماده ۹. توانمندسازی مدرسان

دانشگاه باید ساز و کار مطلوب برای توانمندسازی اعضای هیات علمی برای ارائه دروس به صورت مجازی داشته باشد.

۹-۱- دانشگاه باید به طریق مقتضی مصوبات شورای عالی آموزش مجازی شامل راهنمای طراحی آموزشی محتواهای الکترونیکی، کدهای اخلاقی محتوای الکترونیکی در آموزش مجازی، فرم طرح درس برای آماده سازی دروس به صورت ترکیبی یا مجازی، الزامات محتواهای الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی مجازی و آیین نامه ارئه دروس ترکیبی را در اختیار اعضای هیات علمی قرار دهد[۹].

۹-۳- دانشگاه باید متناسب با نیاز اعضای هیات علمی، آموزش‌های لازم در مورد تدریس مجازی را از طریق کارگاه مجازی، تهیه کلیپ آموزشی، ایجاد کانال‌های آموزشی در فضای مجازی و ... ارائه دهد[۱۰].

---

[۷] در مواردی دیده شده که مدیران آموزشی تقاضای بررسی پنل اختصاصی استاد را دارند. همانطور که در کلاس حضوری کسی نمی‌تواند بدون اجازه استاد در کلاس وارد شود و یا مثلا دوربینی در کلاس تعبیه شده و توسط مدیران مشاهده شود، در آموزش مجازی نیز این اقدام از نظر قانونی و اخلاقی صحیح نیست. دانشگاه می‌تواند در شرایط خاص و با آگاهی مدرس (مدرسین) مربوطه یک نماینده را در نقش دانشجو به پانل درس اضافه کند. در غیر اینصورت باید ارزشیابی عملکرد از طریق گزارش ادمین انجام شود.

[۸] بدیهی است مواردی مانند حضور به موقع استاد در کلاس در ارزشیابی آموزش مجازی جایی ندارد و مواردی مانند پاسخ به موقع تکالیف و نظارت فعال بر فعالیت های یادگیری باید جایگزین شود.

[۹] تمامی این مستندات در سایت دانشگاه علوم پزشکی مجازی به آدرس www.vums.ac.ir بخش آیین‌نامه ها و دستورالعمل‌ها قابل دستیابی است.

[۱۰] دانشگاه می‌تواند از درس‌های مرتبط با روش تدریس مجازی در موکس کشوری آرمان به آدرس http://arman.vums.ac.ir استفاده کنند.

ماده ۱۰. مشاوره آموزش مجازی

دانشگاه باید ساز و کار لازم برای راهنمایی اعضای هیات علمی به صورت حضوری و مجازی در مورد تدریس مجازی داشته باشد و آن را به ایشان اطلاع رسانی کند.

۱۰-۱- در دانشگاه‌هایی که دانشکده مجازی و یا مرکز آموزش مجازی دارند این کار بهتر است توسط این دانشکده یا مرکز اجرا شود.

ماده ۱۱. نظارت

۱۱-۱- دانشگاه باید گزارش اقدامات انجام شده برای توسعه کمی و کیفی آموزش مجازی در شرایط بحرانی را به صورت منظم و بر اساس درخواست‌های ارسال شده برای دبیرخانه شورای عالی آموزش مجازی ارسال نماید.

۱۱-۲- توصیه می‌شود تا با تشکیل کمیته ویژه در دانشگاه یا دانشکده‌ها، برای تدوین شیوه نامه‌ها و دستورالعمل‌های مورد نیاز بسته به شرایط اختصاصی هر دانشگاه اقدام کند.

اصول تهیه و تدوین محتواهای آموزشی الکترونیکی

اصول آموزشی

۱. محتوای مجازی باید منطبق با اصول آموزشی تدوین و ارائه شود.
۲. عنوان محتوا گویا و روشن باشد.
۳. اهداف آموزشی مشخص باشد.
۴. مشخصات کامل مؤلف محتوا و سازمان متولی ذکر شده باشد. ضمنا قبل از شروع تدریس، استاد بایستی خود را مختصری معرفی نموده و پس از آن راجع به درس و سر فصل های آن توضیحات لازم را بیان کند.
۵. گروه آموزشی و مخاطبان پیشنهادی اعلام گردند.
۶. زمان ارائه محتوا حداکثر ۶۰-۴۵ دقیقه بوده و در رابطه با تعداد اسلایدها هر محتوا حداقل ۱۵ اسلاید صدا گذاری شده را شامل شود.
۷. محتوا سازماندهی مناسب و منطقی داشته باشد.
۸. محتوا با بیان شیوا و رسا و مخاطب قرار دادن مخاطبان ارائه شده باشد.
۹. در ابتدای هر فصل خلاصه‌ای از آنچه در ادامه آموزش داده می‌شود و در انتهای محتوا جمع بندی و خلاصه آن ارائه شود.
۱۰. همزمانی صوت و تصویر رعایت شده باشد.
۱۱. منابع محتوا ارائه شده باشد.
۱۲. محتوا دارای تنظیمات دسترسی به بخش‌های مختلف مانند منوی محتوا و امکانات navigation باشد.
۱۳. مدرس/مؤلف یا مسؤل درس براساس موضوع برنامه و سرعت رشد علم مربوطه، زمان اعتبار محتوای مجازی را مشخص کند و بهتر است این زمان بیشتر از یکسال باشد.

اصول فنی

۱. محتواهای مجازی باید منطبق با استانداردهای فنی به روز باشند.
۲. حجم هر محتوای آموزشی باید تا حد امکان کم و حداکثر ۱۰۰ مگابایت باشد.
۳. فرمت محتوا باید HTML5 باشد و قسمت عمده آن شامل صدای همزمان شده با محتوای متنی، عکس، نمودار و..... باشد و تنهادر موارد لازم مانند نمایش یک مانور یا پروسیجر بالینی از فیلم استفاده شده باشد. محتوا باید با تمامی فرمتهای SCORM 1.2، EXE، MP4، پادکست صوتی آن و به همراه منبع Source محتوا تحویل شود.
۴. برای ضبط صدا مطابق موارد زیر عمل کنید.
- صدای محتوا باید با کیفیت، واضح و بدون تزاحم Noise باشد و تنظیمات آن به شرح زیر باشد.
- فرمت ضبط براساس تنظیمات زیر باشد:
MP3 320k, Stereo 48100Hz
۵. صداها به گونه ای تقسیم شود که هر مبحث مستقل و جملات کامل باشند. مبحثی ناقص و یا فقط شامل کلمات کلیدی نباشد.
۶. باید قطعات صدا برای هر اسلاید پاورپوینت بین ۲ تا ۵ دقیقه باشد.
۷. صدا باید بدون هیچ نویز، زیر صدا و... باشد، صدا باید کاملا واضح و با کیفیت مطلوب در محیطی آرام ضبط گردد.
۸. سرعت بیان مطالب نه آنقدر تند باشد که فراگیر در دریافت مطالب دچار مشکل باشد، نه آنقدر کند که موجب بی حوصلگی و بی انگیزگی برای ادامه آموزش باشد.

پیوست ۲

فرم تأیید رعایت مالکیت معنوی و موافقت با کپی رایت

اینجانب ..... با کد ملی ..... متعهد می‌گردم که در محتوای مجازی با عنوان .....

۱. متن و تمام عناصر دیگر محتوای تولید شده، اصل و بدیع و فاقد جعل، سرقت ادبی و یا تقلب باشد.

۲. هیچ بخشی از متن و یا عناصر دیگر اثر نقض کپی رایت، حقوق اخلاقی یا حقوق دیگر از هیچ طرف ثالثی نمی‌باشد و تمام موارد گرافیکی، عکس‌ها و موارد مربوط به تصاویر در اثر با کسب اجازه از شخص یا نهاد دارای حقوق مربوطه، یا در صورت عدم دسترسی با ذکر دقیق ماخذ مورد استفاده قرار گرفته است و اینجانب موافقت می‌نمایم که در صورت درخواست، شواهد کتبی این مجوزها را ارائه دهم.

۳. بجز دانشگاه علوم پزشکی قزوین، به هیچ شخص یا نهاد دیگری مجوز انتقال و واگذاری یا هر نوع اجازه‌ای برای استفاده و اعمال حقوق تحت حمایت قانون کپی رایت اثر را قبلا اعطا نکرده و متعاقبا نیز اعطا نخواهم کرد.

۴. این اثر را در هیچ مخزن و پلتفورمی درج نکرده و متعاقبا نیز بدون مجوز کتبی دانشگاه علوم پزشکی قزوین درج نخواهم کرد.

۵. کلیه حقوق مادی و معنوی این محتوا را به دانشگاه علوم پزشکی قزوین انتقال می‌دهم.

نام و نام خانوادگی و امضا:

تاریخ:

پیوست ۳

کدهای اخلاقی محتوای مجازی در آموزش مجازی

مقدمه:

اخلاق از مهمترین مباحث و موضوعات مطرح در محیط‌های آکادمیک است که در حال حاضر توسط مجامع بین المللی، سازمان‌های منطقه‌ای، سیاست‌گذاران، برنامه ریزان، محققین و متخصصین رشته‌های مختلف علوم و فنون در بسیاری از کشورها مورد توجه ویژه قرار گرفته است. به علاوه دوران معاصر، عصر انفجار اطلاعات است و جوامع امروزی به عنوان جامعه اطلاعاتی خوانده می‌شوند و حضور فناوریهای اطلاعاتی، آموزش مجازی و یادگیری مجازی بیش از پیش در دنیای امروز اهمیت یافته است. با ظهور روش‌های گوناگون آموزشی، انواع متفاوتی از محتواها و منابع مجازی شکل گرفته و در این راستا، دستورالعمل‌ها و توصیه‌های اخلاقی برای استفاده، دسترسی، بازیابی و توزیع آنها به واسطه ارتباط با عامل انسانی، اهمیت می‌یابد. در ایران نیز آموزش مجازی بیش از پیش توسعه یافته و تولید انواع محتواهای مجازی به یکی از امور روزمره اعضای هیأت علمی و دانشگاه‌ها تبدیل شده است. لذا به منظور حفظ حقوق افراد اعم از بیماران، پرسنل و تهیه کنندگان محتواها، نیازبه وجود کدهای اخلاقی در این زمینه بیش از گذشته احساس می‌شود.

در گذشته راهنمای عمومی اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی، راهنمای کشوری اخلاق در انتشار آثار پژوهشی علوم پزشکی و راهنماهای کشوری اخلاق در حیطه‌های خاص تهیه شده است که باید در تولید محتواهای مجازی نیز رعایت شوند، ولی با توجه به تفاوت‌هایی که در ماهیت محتوای مجازی نسبت به سایر محصولات علمی اعضای هیات علمی وجود دارد، باید با دید تخصصی، کدهای اختصاصی در این حیطه تدوین شود. در این مستند کدهای اخلاقی محتوای مجازی کشوری مدون و ارائه شده است.

کدهای اخلاقی محتواهای مجازی

۱. حق مالکیت معنوی محتوای مجازی، برای مؤلف(ین) آن و سازمان متولی تأمین کننده اعتبار مالی تهیه برنامه محفوظ است و می‌تواند بر اساس توافق طرفین به یکی از آنها و یا سازمان ثالث به عنوان ناشر واگذار شود.

۱-۱- افرادی به عنوان مؤلف محتوای مجازی شناخته می‌شوند که حداقل در یکی از مراحل الف) طراحی آموزشی محتوا و یا ب) ارائه و یا تهیه مطالب علمی، نقش اصلی داشته باشند و یکی از این مؤلفین به عنوان مولف مسئول معرفی شوند.

۱-۲- انتساب غیر واقعی (صوری) به فرد یا سازمانی که در تهیه محتوا نقش ندارد، نادرست است.

۱-۳- مسئولیت رعایت حق مالکیت معنوی و اصول تعهد حرفه‌ای با تمامی مؤلف(ین) محتوای مجازی است.

۱-۴- مؤلف مسئول باید از موافقت گروه مولفین برای اضافه شدن نامشان، به طور مکتوب اطمینان حاصل کند و حق مالکیت معنوی ایشان را به تناسب میزان مشارکت رعایت نماید.

۱-۵- مؤلف مسئول بهتر است از کلیه افرادی که در قسمتی از فرآیند تهیه محتوا مانند ایده پردازی و سایر مراحل شرکت داشته اند ولی این میزان در حدی نیست که به عنوان مؤلف محسوب شوند، در بخشی از محتوا با عنوان تشکر و قدردانی نام ببرد.

۱-۶- مشخصات کامل مؤلف(ین) شامل نام و نام خانوادگی کامل، وابستگی سازمانی و تحصیلات باید در محتوا ذکر شود.

۲. مسئولیت نهایی در مورد صحت و به روز بودن مطالب آموزشی ارائه شده در زمان تولید، با مؤلف (ین) محتوای مجازی است و زمان تولید یا به روز رسانی باید در محتوا ذکر شود.

۳. مطالب ارائه شده در محتوای مجازی و تمام عکس‌ها، نمودارها، تصاویر، فیلم‌ها و غیره باید دارای مجوز استفاده از صاحب اثر و با ذکر منبع باشد و اگر این موارد حاصل نتایج تجربیات و تحقیقات مؤلف(ین) است، این موضوع باید به وضوح بیان شوند و هر گونه دخل و تصرف در آن اعلام گردد.

۴. تمامی مؤلفین محتوای مجازی باید مسئولیت بخش مرتبط با خود را در زمینه‌های زیر بپذیرند:

الف) صحت مطالب مندرج در محتوا

ب) پایبندی به راهنماهای اخلاقی عمومی و اختصاصی کشور

ج) اظهار تعارض منافع احتمالی در محتوا

۴-۱- وجود تعارض منافع به خودی خود ایرادی اخلاقی برای محتوا محسوب نمی‌شود اما مؤلف (ین) باید هرگونه تعارض منافع را که از نگاه مخاطبین پوشیده است، در محتوا به طور شفاف اعلام نمایند.

۴-۲- قرارداد تولید محتوا بین مؤلف(ین) و حامی مالی نباید منجر به منع اعلام هر گونه تعارض منافع شود.

۵. رعایت معیارهای حقوقی و اخلاقی مانند رعایت معیارهای اجتماعی- فرهنگی، پرهیز از ارائه مطالب کذب، پرهیز از توهین و افترا، حفظ اسرار افراد و حفظ حریم خصوصی الزامی است.

۶. استفاده از عکس یا فیلم افراد، باید به گونه‌ای باشد که منجر به شناسایی فرد نشود و پوشاندن چشم‌ها به تنهایی کفایت نمی‌کند، مگر آنکه رضایت آگاهانه کتبی از فرد اخذ شده باشد. به عبارتی مؤلف(ین) موظف است این افراد را از تمامی اطلاعاتی که می‌تواند در تصمیم‌گیری آنها مؤثر باشد، به نحو مناسبی آگاه سازد.

۶-۱- کسب رضایت آگاهانه باید فارغ از هر گونه اجبار، تهدید، تطمیع و اغوا انجام گیرد. در غیر این صورت رضایت اخذ شده نامعتبر است.

۶-۲- کسب رضایت در مورد گروه‌های آسیب پذیر مانند سالمندان، زنان باردار، صغار، عقب ماندگان ذهنی، مبتلایان به زوال عقل، بیماران روان پریش و سایر گروه‌های آسیب پذیر، تابع راهنمای عمومی و اختصاصی اخلاق در پژوهش‌های علوم پزشکی کشور ایران است.

۷. در تهیه محتوا مجازی، تبعیت از سایر موارد مرتبط ذکر شده در راهنماهای اخلاقی عمومی و اختصاصی مصوب کشوری الزامی است.

۸. کارشناسان آموزش رشته‌ها که به عنوان ناظر کمّی جلسات در کلاس درس مجازی حضور دارند، اجازه مشاهد و دانلود محتوای آموزشی کلاس‌ها را ندارند.

۹. دانشجویان با توجه به اطلاعات موجود در طرح درس مجازی باید در زمینه قابلیت دانلود و انتشار فایل‌ها شرایط ذکر شده توسط استاد را رعایت نمایند.

پیوست ۴

چک لیست ارزیابی محتوای الکترونیک تولید شده

عنوان	بلی	خیر	لزومی ندارد
مشخص نمودن مؤلف (ین) و همکاران			
معرفی و بیان اهداف			
مشخص نمودن عناوین محتوا			
کیفیت مناسب سخنرانی			
کیفیت مناسب متن محتوا			
تناسب سخنرانی و متن محتوا			
داشتن بیان شیوا و مخاطب قراردان دانشجو			
رعایت اصول تدوین اسلایدها			
مشخص نمودن مدت زمان محتوا			
امکان دسترسی به قسمت‌های مختلف محتوا با استفاده از دکمه‌های کاربردی			
استفاده از تصاویر و فیلم مناسب با متن			
مشخص نمودن رفرنس‌ها			
تعیین حجم مناسب برای محتوا			
امکان دریافت فایل محتوا به تفکیک صوتی و متنی			
وجود فعالیت‌های تعاملی یاددهی – یادگیری (طرح سؤال، آزمون و...)			
ارائه خلاصه و نتیجه گیری			
ارائه منابع جهت مطالعه بیشتر			

پرسشنامه نظرخواهی از فراگیران در مورد نحوه تدریس نظری استاد

ردیف	گویه	خیلی ضعیف (۱-۴)				ضعیف (۵-۸)				متوسط (۹-۱۲)				خوب (۱۳-۱۶)				خیلی خوب (۱۷-۲۰)			
		۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱	در ابتدای ترم طرح درس ارائه شده و بر اساس آن تدریس انجام گرفته است.																				
۲	سؤالاتی می‌پرسد که حس کنجکاوی بر انگیخته می‌شود.																				
۳	برای انجام پژوهش در دانشجو، انگیزه ایجاد می‌کند.																				
۴	توانایی کنترل و اداره کلاس را دارد.																				
۵	قدرت انتقال مفاهیم درس (فن بیان) دارد.																				
۶	از روش‌های جدید تدریس و مشارکتی استفاده می‌کند.																				
۷	نظم و ترتیب را در فعالیت‌های آموزشی رعایت می‌کند.																				
۸	جهت راهنمایی درسی دانشجویان در خارج از کلاس درس، دسترسی کافی به استاد وجود دارد.																				
۹	نظرات دانشجویان در رابطه با درس را می پذیرد.																				
۱۰	علاقه و رغبت در رفع مشکلات علمی دانشجویان دارد.																				
۱۱	محتوای الکترونیکی را در زمان مناسب بر روی سامانه نوید قرار می‌دهد.																				
۱۲	کیفیت محتوای بارگذاری شده در سامانه نوید مناسب می‌باشد.																				
۱۳	تکالیف مناسب برای دانشجویان معین و بازخورد مناسب به ایشان می‌دهد.																				
۱۴	کیفیت تدریس در کلاس‌های آنلاین مناسب است.																				
۱۵	در طول ترم با روش‌های مختلف، پیشرفت دانشجویان را ارزیابی می‌کند. (سؤالات کلاسی، آزمون و ...)																				
۱۶	کیفیت آزمون‌های برگزار شده (مجازی- حضوری) مناسب می‌باشد.																				

*****نمره (۴-۱) خیلی ضعیف، نمره (۸-۵) ضعیف، نمره (۱۲-۹) متوسط، نمره (۱۶-۱۳) خوب، نمره (۲۰-۱۷) خیلی خوب خواهد بود. لذا برای هر سؤال گزینه ۲۰-۱ تعریف می‌گردد و گزینه‌های خیلی ضعیف تا عالی را دانشجو نمی‌بیند و فقط قراردادی است برای استفاده کنندگان از نمره ارزشیابی.**

پیوست ۵

چک لیست آماده سازی مطلب برای ارائه به عنوان آموزه آرمان ویژه مدرسین

استاد گرامی از شما بابت همکاری با آکادمی آرمان و ایجاد فرصت بهره مندی مخاطبین از دانش شما، سپاسگزاریم.
لطفا مطلب خود را مطابق چک لیست زیر آماده نمایید:

قبل از ضبط و تولید محتوا

– هرآموزه می‌تواند توسط گروهی از مدرسین واجد شرایط تدوین شود ولی باید یک نفر مدرس مسئول داشته باشد.
– عنوان آموزه را گویا، اختصاصی و جذاب و متناسب با مخاطبان آموزه انتخاب کنید.
– در تدوین مطلب دقت کنید که محتوا(های) الکترونیکی یک آموزه در مجموع نباید بیش از ۴۰ دقیقه باشد و مطلوب آن حداکثر ۲۰ دقیقه است.
– توجه کنید اگر محتوای شما طولانی (حدود سقف ۴۰ دقیقه) است یا به طور مشترک با همکار(ان) دیگر تولید می‌کنید، بهتر است آن در قالب دو یا سه فایل الکترونیکی کوتاهتر تدوین نمایید که مجموع آنها بیش از زمان فوق نباشد.
– اسلایدهای خود را با رعایت اصول تدوین اسلاید آماده کنید. دقت کنید هر آنچه بیان می‌شود باید در اسلاید گنجانده شود و هر آنچه در اسلاید نوشته شده، حتما باید توضیح داده شود. به بیان دیگر بین صحبت‌های شما و اسلایدهایتان باید تناظر کامل باشد.
– ضبط محتوا، به شکل خرد خرد یا chunked (عمدتا اسلاید به اسلاید) انجام می‌شود. هر Chunk معمولاً بین یک تا دو دقیقه است. لطفا به این موضوع در تدوین محتوا دقت کنید.
– ابتدای آموزه، به طور قابل فهم و مختصر هدف یا اهداف مبحث خود را بیان کنید. در این بین به مخاطبان پیشنهادی آموزه نیز می‌توانید اشاره کنید.
– در محتوا حتما مشخصات و وابستگی سازمانی خود را نوشته و در صورت تمایل به شکل گفتاری نیز بیان کنید.
– آموزه‌ها مطالبی مستقل هستند. در ارائه مطلب به درس‌های قبلی یا سایر محتواها و ... اشاره نکنید.
– دقت کنید آموزه‌های آرمان باید مختصر، مفید و کاربردی، یک مبحث خاص را پوشش دهند. ذکر تئوری مفصل مطالب که قابل دستیابی از رفرانس‌هاست، مورد توجه مخاطبان نسل امروزی قرار نخواهد گرفت.
– کپی رایت عکس‌ها، جدول‌ها و سایر عناصر محتوا را رعایت نمایید.
– انتهای آموزه حتما جمع بندی کوتاهی از مطلب ارائه دهید.
– ارائه رفرانس‌ها و منابع مطالعه برای مخاطبان شما بسیار مفید است.
– فرم آموزه آرمان را تکمیل نمایید.
– در آرمان عکسی از شما گذاشته می‌شود. پیشنهاد می‌شود عکس پرسنلی ارائه ندهید و عکسی دوستانه‌تر و شادابتر را تحویل دهید.

حین ضبط و تولید محتوا

– مطلب را با بیانی شیوا و رسا و با سرعتی مناسب (کند صحبت نشود) ارائه دهید. شرایط ضبط اغلب باعث می‌شود سرعت صحبت شما کند شود که متناسب با انتظارات مخاطب امروزی نیست.
– از لحن گفتاری استفاده کنید. خواندن نوشته‌ها از روی متن یا بیان رسمی نوشتاری مطالب مناسب نیست.
– در ارائه مطلب مخاطب را مورد خطاب قرار دهید و سوم شخص صحبت نکنید (مثلا: شما در این محتوا با .... آشنا می‌شین /این مطلب در ...به درد شما می‌خوره)
– در حین ارائه مطلب با مخاطب تعامل داشته باشید (مثلا: حالا که به اینجای مطلب رسیدیم، یک مکثی بکنین و به این سوال فکر کنین و بعد ادامه مطلب رو گوش بدین / آیا تا حالا به پاسخ این سوال فکر کردین؟)
– مختصر و مفید صحبت کنید. نیازی به تکرار مطالب نیست چون برخلاف ارائه‌های حضوری، مخاطبان می‌توانند هر بخش از محتوا را که لازم داشتند، تکرار کنند.

بعد ضبط و تولید محتوا

– تیم فنی محتوای شما را بعد از تولید، برای بررسی در اختیار شما قرار می‌دهد. با دقت بررسی کرده و ویرایش‌های لازم را به ایشان ارائه دهید.

ضوابطی که در تولید آموزه‌های آرمان باید رعایت شود

حیطه ۱: مدرسان/مولفان

هر محتوای الکترونیکی باید یک نفر مدرس/مؤلف مسئول داشته باشد و می‌تواند توسط گروهی از مدرسین واجد شرایط تدوین و ارائه شود.

۱–۱– مدرس/مؤلف باید عضو هیأت علمی رسمی یاپیمانی یکی از دانشگاه‌های تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا علوم، تحقیقات و فناوری و یا غیر هیأت علمی مورد تأیید کمیته علمی آرمان باشد.

۱–۲– در برنامه‌هایی که بخشی از یک دوره رسمی دانشگاهی محسوب می‌شوند، رعایت ضوابط اختصاصی آن برنامه الزامی است.

۱–۳– گروه مدرسین/مؤلفین باید تخصص موضوعی در حیطه مورد نظر را داشته باشند.

۱–۴– مشخصات تماس با مدرس/مؤلف مسئول و همکاران در تهیه محتوای الکترونیکی اعم از کد ملی، شماره تلفن همراه و آدرس پست الکترونیکی فعال باید ارائه شود.

حیطه ۲: اصول آموزشی

محتوای الکترونیکی باید منطبق با اصول آموزشی، تدوین و ارائه شود.

۲–۱– عنوان محتوا باید گویا و روشن باشد.

۲–۲– در خصوص محتواهای «آموزش سلامت عمومی» عنوانی جذاب و قابل فهم برای عموم مردم انتخاب شود.

۲–۳– اهداف آموزشی کاملاً مشخص باشند.

۲–۴– مشخصات کامل مدرس/مؤلف و سازمان متولی ذکر شود.

۲–۵– مخاطبان مشخص شده باشند.

۲–۶– مدت زمان محتوای(های) یک آموزه حداکثر ۴۵ دقیقه باشد.

۲–۷– ارائه مطالب با سازماندهی مناسب و منطقی صورت گیرد.

۲–۸– محتوا با بیانی شیوا و رسا و با سرعتی مناسب (کند صحبت نشود) و با مخاطب قرار دادن مخاطبان ارائه شود.

۲–۹– بهتر است در انتهای محتوا جمع بندی و خلاصه‌ای از آن ارائه شود.

۲–۱۰– همزمانی صوت و تصویر کاملاً رعایت شود.

۲–۱۱– منابع مورد استفاده در تهیه و تنظیم محتوا ارائه شوند.

۲–۱۲– دارای تنظیمات دسترسی به بخش‌های مختلف مانند منو و امکانات Navigation باشد.

۲–۱۳– مدرس/مؤلف مسئول باید بر اساس موضوع برنامه و سرعت رشد علم مربوطه، زمان اعتبار محتوای الکترونیکی را مشخص کند و بهتر است این زمان بیش از یک سال باشد.

حیطه ۳: اصول فنی

محتوای الکترونیکی باید مطابق با اصول فنی تهیه شوند.

محتواهای الکترونیکی باید منطبق با استانداردهای فنی به روز باشند

حجم هر محتوای آموزشی باید تا حد امکان کم و حداکثر ۲۰ مگابایت باشد.

در هیچ بخشی از محتوا نباید از برنامه فلش استفاده شود.

فرمت محتوا باید HTML5 بوده و قسمت عمده آن شامل صدای همزمان شده با محتوای متنی، تصویر، نمودار و... باشد و تنها در موارد لازم مانند نمایشی کمانور یا پروسیجر بالینی از فیلم استفاده شود.

محتوا باید با فرمت SCORM 1.2 به همراه پادکست صوتی و فایل منبع محتوا (Source) ارائه شود.
صدای محتوا باید با کیفیت، واضح و بدون تزاحم (Noise) بوده و تنظیمات آن به صورت MP3320k, Stereo 48100Hz باشد.

حیطه۴: اصول اخلاقی و تعهد حرفه‌ای

در محتوای الکترونیکی باید اصول اخلاقی و تعهد حرفه‌ای رعایت شود.
مسئولیت برنامه اعم از محتوای علمی و حفظ مالکیت معنوی محتوای الکترونیکی با مدرس/مؤلف مسئول است و فرم تأیید رعایت مالکیت معنوی باید توسط ایشان تکمیل گردد.
مدرس/ مؤلف باید حق مالکیت معنوی گروه مدرسین/ مؤلفین را به تناسب مشارکت رعایت نماید و از موافقت ایشان برای اضافه شدن نامشان اطمینان حاصل نماید.

مسئولیت بخش مرتبط با مدرسین/مؤلفین در زمینه‌های مختلف

الف) صحت مطالب مندرج در محتوا
ب) پایبندی به راهنماهای اخلاقی عمومی و اختصاصی کشور
ج) اظهار تعارض منافع احتمالی خود به صورت مکتوب قبل از ارائه آموزش

- ✓ در صورت تولید محتوا در دانشگاه‌ها یا مراکز آموزش عالی معتبر، آرم دانشگاه یا مرکز مربوطه باید در محتوا درج شود.
- ✓ در صورتی که هزینه تولید توسط دانشگاه علوم پزشکی مجازی تامین می شود، آرم این دانشگاه نیز باید در محتواها درج شود.

شناسنامه مندرج در محتواها

الف) عنوان محتوا
ب) نام و نام خانوادگی مدرس
ج) وابستگی سازمانی مدرس
د) تخصص مدرس
ه) مخاطبان پیشنهادی
و) تاریخ تولید و تاریخ اعتبار
ز) مدت محتوا به دقیقه
ح) سازمان تولید کننده: سازمان تامین کننده اعتبار و تولید محتوا درج شود.
برای آموزه‌هایی که در قالب فراخوان‌های دانشگاه علوم پزشکی مجازی تولید می‌شوند یا به هر شکل دیگر این دانشگاه هزینه تولید را پرداخت می کند، درج متن زیر الزامی است:
«این محتوا در راستای فراخوان شماره.....دانشگاه علوم پزشکی مجازی و طی قرارداد بین دانشگاه علوم پزشکی مجازی .....و (نام سازمان ذکر شود) تهیه شده است و کلیه حقوق متعلق به دانشگاه علوم پزشکی مجازیاست.»

پیوست ۶

راهنمای کلی تولید بخش آموزه‌های آرمان

مقدمه: در موکس کشوری آرمان (www.arman.academy) سه نوع آموزش ارائه می‌شود که یکی از آنها "آموزه" است. آموزه‌ها بخش شبه موکس آرمان هستند. در این راهنما چگونگی آماده سازی و تولیدآموزه ها شرح داده شده است.

آموزه چیست؟

آموزه، یک یاچند محتوای مجزا است که یک مبحث را به طور کوتاه و فشرده پوشش می‌دهد و به شکل خودخوان طراحی شده است.

آموزه دارای اجزای زیراست:

– راهنمای مطالعه که شامل معرفی مختصر آموزه، اهداف، مدرسین و نوع گواهی و داده‌های مربوط به مشخصات آموزه است.

– یک تا دو محتوای الکترونیکی کوتاه

– آزمون چهارگزینه‌ای نهایی

برای مشاهده نمونه می‌توانید به سایت آرمان مراجعه کنید.

مراحل پیشنهادی برای تولید آموزه

برای تولید آموزه مراحل زیر پیشنهاد می‌شود:

۱– انتخاب مدرس مناسب و داوطلب

۲– توجیه مدرس در مورد کار و ارائه چک لیست آماده سازی مطلب قبل از ضبط: بدین منظور لازم است مدرس قبل از اقدام برای ضبط، محتوای خود را در قالب راهنمایی که در پیوست ۱ آمده است آماده کند.

۳– تکمیل فرم آموزه:

- ✓ در این مرحله مدرس فرم Wordبا عنوان فرم آموزه‌های آرمان را تکمیل می‌نماید و موارد الزامی برای تحویل مانند عکس مدرس و تصویر معرف آموزه را نیز ارائه می‌دهد

۴– ضبط صدا و تولید محتوای الکترونیکی:

- ✓ در این مرحله بر اساس ضوابط فنی و آموزشی تولید آموزه‌های آرمان تولید می‌شوند. یک آموزه می‌تواند یک تا دو محتوای الکترونیکی مولتی مدیا داشته باشد.

۵– تکمیل فرم مالکیت معنوی توسط مدرس

مواردی تحویلی به دبیرخانه آرمان

موارد زیر به دبیرخانه آرمان تحویل داده می‌شوند:

۱– فرم آموزه و موارد لازم مشخص شده در آن

۲– فرم مالکیت معنوی امضا شده توسط مدرس مسئول درس

۳– فرم‌های مالکیت معنوی است که باید متناسب با محتوای تولید شده در قالب فراخوان دانشگاه علوم پزشکی مجازی یا خارج از فراخوان انتخاب و تکمیل گرد.

پیوست ۷

فرآیند برگزاری دوره مجازی و دریافت گواهی دوره مجازی و محتوای استاندارد

۱. ارائه درخواست کتبی توسط عضو هیات علمی مربوطه جهت دریافت گواهی دوره مجازی

۲. بررسی و تایید طرح درس و محتوای آموزشی، توسط مدیر گروه مربوطه

۳. ارسال درخواست دریافت گواهی با امضای معاون آموزشی دانشکده

۴. بررسی درخواست فوق در مرکز آموزش مجازی دانشگاه

۵. صدور گواهی توسط مرکز مطالعات